

ÁLLÁSFOGLALÁS

CC-R-2012-02

a legfőbb ellenőrzési intézményeknek az Eurostattal és a tagállami statisztikai hivatalokkal való együttműködéséről

2011 októberi ülésén az Európai Unió Kapcsolattartó Bizottsága munkacsoport létrehozásáról döntött, amelynek feladatául az uniós legfőbb ellenőrzési intézmények és az Eurostat, illetve a tagállami statisztikai hivatalok közötti együttműködési lehetőségek feltárását tűzte ki (CC-R-2011-6).

A munkacsoport felmérést végzett az uniós tagállamok legfőbb ellenőrzési intézményei körében annak feltárására, hogy a legfőbb ellenőrzési intézmények hatáskörébe tartozik-e a tagállami statisztikai hivatalok ellenőrzése, illetve hogy kezdeményeznek-e együttműködést e hivatalokkal. A 24 beérkezett válasz alapján kiderült, hogy noha mindössze néhány ellenőrzési intézmény működik együtt a tagállami statisztikai hivattal, sokan találják úgy, hogy az ilyen együttműködés gyümölcsöző lehet. 2012 júniusában a munkacsoport találkozó keretében megvitatta az együttműködés lehetséges területeit. A munkacsoport ennek megfelelően készítette el ezt az állásfoglalást, amely tartalmazza az együttműködés javasolt területeit, valamint a munkacsoport által elvégzett munkát bemutató háttérjelentést.

Tekintettel:

- az uniós gazdasági irányításra vonatkozó legújabb fejleményekre és kezdeményezésekre, amelyek kiemelik a közpénzek felhasználásáról és az államadóságról szóló megbízható és időszerű tájékoztatás (és ezen belül a statisztikai adatok) jelentőségét;
- a Kapcsolattartó Bizottság 2011-ben megrendezett ülésén az Eurostatnak a legfőbb ellenőrzési intézmények vezetőihez címzett azon felhívására, hogy vállaljanak jelentős szerepet a tagállami statisztikák minőségének és megbízhatóságának tökéletesítésében;
- a legfőbb ellenőrzési intézmények függetlenségére vonatkozó, a Limai és a Mexikói Nyilatkozatban (ISSAI 1 és 10) megfogalmazott elvre: e nyilatkozatok szerint a legfőbb ellenőrzési intézmények elvi alapon nem fogadhatnak el utasítást külső felektől adott ellenőrzések elvégzésére. A legfőbb ellenőrzési intézmények megbízatásuk és a tagállami jogszabályok alapján járnak el, a rájuk vonatkozó jogokat és korlátozásokat ezek határozzák meg;
- az európai statisztikák minőségirányításáról szóló 2012. március 13-i európai parlamenti állásfoglalásra (T7-0073/2012) (12. szakasz), amely: „...kéri, hogy a Bizottság terjesszen elő javaslatokat, amelyek nagyobb függetlenséget és nagyobb következetességet biztosítanak a nemzeti számvevőszékek hatáskörein belül a költségvetési hiányra és államadóságra vonatkozó adatokhoz használt források minőségének ellenőrzése terén...”;
- A 2011/85/EU tanácsi irányelv 3. cikke 1. szakaszára: „Az állami számvitel nemzeti rendszereit illetően a tagállamok olyan állami számviteli rendszert működtetnek, amely átfogó és következetes módon lefedi az államháztartás valamennyi alszektorát, és tartalmazza azokat az információkat, amelyek az ESA 95 alapú adatok összeállítását célzó eredményelszámolási adatok előállításához szükségesek. Ezekben az állami számviteli rendszerekben belső ellenőrzést és független könyvvizsgálatot kell végezni.”;
- Az azokra az euróvezeti tagállamokra vonatkozó rendelettervezet (COM 2011/0821) 7. cikkének 6. szakaszára, ahol túlzott hiányt állapítottak meg. A rendelettervezet előírja, hogy a tagállamok: „...a

legfelsőbb nemzeti ellenőrzési intézményekkel együttműködve hajtják végre az államháztartás számláinak átfogó, független auditját azok megbízhatóságának, teljességének és pontosságának a túlzott hiány esetén követendő eljárás alkalmazásában történő értékelése céljából, és tegyenek jelentést arról.”;

- az Európai Bizottság és az Eurostat arra irányuló megfontolásaira, hogy a jövőben a tagállami államháztartásokra vonatkozóan a közszektorban alkalmazott közös eredményszemléletű számviteli standardokat kellene bevezetni;
- „Az európai statisztikák szilárd minőségirányítása felé” című, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett európai bizottsági közleményre (COM(2011) 211), amely olyan stratégiát határoz meg, amely az Európai Unió számára minőségirányítási keretet nyújt a megerősített gazdaságpolitikai koordinációval kapcsolatos statisztikákra vonatkozóan, különös tekintettel egy „a (túlzott hiány esetén követendő eljárással kapcsolatos) kormányzati pénzügyi statisztikák felülvizsgálatával kapcsolatban” alkalmazott preventív megközelítésre, és amely a statisztikai mutatók jó minőségét biztosító mechanizmusokat foglal magában.

A Kapcsolattartó Bizottság:

kiemeli, hogy mennyire fontos a legfőbb ellenőrzési intézmények és a tagállami statisztikai hivatalok közötti megfelelő kommunikáció ahhoz, hogy saját hatáskörük és megbízatásuk keretein belül javíthatók és biztosíthatók a kormányzati statisztikák minőségét;

elismeri, hogy a legfőbb ellenőrzési intézmények fontos szerepet játszhatnak a kormányzati statisztikák minőségének biztosításában. Az államháztartási számlák ellenőrzése révén a legfőbb ellenőrzési intézmények már most is részt vesznek a tagállami statisztikai hivatalokhoz kerülő adatok felülvizsgálatában;

elismeri, hogy a legfőbb ellenőrzési intézmények (a tagállami statisztikai hivatalokkal együtt) szerepet játszhatnak a kormányzati statisztikák jó minőségét biztosító tagállami rendszereket érintő kockázatok, illetve mulasztások felismerésében;

hangsúlyozza, hogy a legfőbb ellenőrzési intézmények független intézmények, amelyek az Eurostattól vagy más uniós szervtől nem fogadhatnak el utasítást adott ellenőrzések vagy feladatok elvégzésére;

hangsúlyozza, hogy noha az érintett intézmények a megbízatás, a feladatok és a hatáskör tekintetében különbözőek, közös céljuk mégis a közszektor helyes irányításának elősegítése;

arra ösztönzi az egyes legfőbb ellenőrzési intézményeket, hogy fontolják meg, hogyan valósíthatnák meg a következőket:

hozzájárulás az Eurostat és a tagállami statisztikai hivatalok által felhasznált ún. *upstream* adatok minőségének javításához a következők révén:

- az *upstream* adatforrások minőség-ellenőrzésének megfontolása, beleértve a minőségirányítást is;
- minden olyan ellenőrzési hiányosság beazonosítása, amely csökkentheti az államháztartási adatok belső, illetve külső ellenőrzésének teljességét (lásd: a Tanács 2011/85/EU irányelve);
- amennyiben adott tagállami összefüggésben lehetőség van rá, annak megfontolása, hogy támogassák a közigazgatási szerveket a számviteli standardok vagy más, hasonló útmutatók alkalmazásában, illetve ezekkel kapcsolatban tanácsokkal lássák el őket.

jó kommunikációs kapcsolat kialakítása és fenntartása a tagállami statisztikai hivatalokkal a következők révén:

- annak megfontolása, hogy a tagállami statisztikai hivatalok kiemelt partnerekké váljanak, azaz a legfőbb ellenőrzési intézmények és a tagállami statisztikai hivatalok, amennyiben az mindkét fél

számára hasznos, információt cserélhetnének többek között kockázatelemzéssel, a lehetséges jogsértésekkel, a standardokra vonatkozó információkkal, illetve módszertannal stb. kapcsolatos kérdésekben;

- annak megfontolása, hogy a legfőbb ellenőrzési intézmények és a tagállami statisztikai hivatalok jelentései az időszerűség és a tárgykör tekintetében hogyan válhatnának hasznosabbá egymás számára, és amennyiben a tagállami összefüggésben lehetőség van rá, olyan témák, illetve eredmények megosztása, amelyek azonnali figyelmet igényelnek a másik fél részéről;
- a tagállami statisztikai hivatalok hajlandóságától függően rendszeres vagy alkalmi kapcsolat kiépítése és fenntartása e hivatalokkal, pl. évenként megrendezett ülések vagy folyamatos informális kapcsolattartás stb. révén;
- részvétel az Eurostat ún. *upstream* konzultációs látogatási programjában, amelynek keretében az Eurostat meghívásos alapon felkeresi a tagállami statisztikai hivatalokat és az *upstream* adatszolgáltatókat.

A Kapcsolattartó Bizottság a **következő döntéseket hozza:**

- javasolja, hogy, amennyiben még nem tették meg, a legfőbb ellenőrzési intézmények lépjenek kapcsolatba a tagállami statisztikai hivattal;
- felkéri a legfőbb ellenőrzési intézményeket, hogy fontolják meg, adott esetben milyen szerepet játszanak a hatos csomag (a gazdasági kormányzásról szóló jogszabálycsomag), a kettes csomag (a költségvetési felügyeletről szóló jogszabálycsomag) és a túlzott hiány esetén követendő eljárásra vonatkozó rendelet tagállami alkalmazásában;
- megbizta a kapcsolattartó tisztviselőket, hogy kövessék figyelemmel a munkacsoport eredményeit és megfelelő időben, de legkésőbb 2015-ben számoljanak be ezekről a Kapcsolattartó Bizottságnak;
- ezt az állásfoglalást elérhetővé teszi a Kapcsolattartó Bizottság honlapján, valamint továbbítja az Európai Bizottság, az Eurostat és a tagállami statisztikai hivatalok számára.

A Kapcsolattartó Bizottság ezen állásfoglalás és a hozzá csatolt jelentés révén **elismeri**, hogy a munkacsoport elvégezte feladatát.

Estoril, 2012. október 19.

A legfőbb ellenőrzési intézmények előadói: A dán és a lengyel számvevőszék

Eredeti nyelv: angol